

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 26 Şubat 2024
Sayı : 3873

9887

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımı Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Mehmet ÖZHASEKİ tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96.Maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.22/02/2024

Talat DİNÇER
Mersin Milletvekili

Mersin Limanı 1958 yılında yapılan ve bugün ülkemizin dünyaya açılan en büyük limanıdır. Daha önce devletimiz tarafından işletilirken 2007 yılında özelleştirilmiştir. Kapasite yoğunluğu nedeniyle 1/100000'lik Çevre planı ve 10. Kalkınma planında yeni bir liman yapılması planlanmışken, geline nokta limanın genişletilmesine karar verilmiştir.

Mersin limanının ek iskele inşaatı için birden fazla teknik olmasına rağmen, daha ucuz ve çevreye daha zararlı bir teknik olan dolgu sistemi benimsenmiştir. Bu sistemde yaklaşık 5 milyon ton taş (herbiri 2.5 ton ağırlığında) ihtiyaç olduğu ifade edilmektedir. İşletici firma (MİP) maliyeti düşürmek amacıyla merkez ilçelere yakın (15-25 km) mahallelere (Turunçlu, Değirmençayı, Hamzabeyli Çukurkeşlik, Haçgediği) taş ocağı açarak, ağır tonajlı araçlarla şehir merkezinden liman sahasına nakil ettirmek istenmektedir.

Hâlbuki 1950'lerin koşullarında Mersin Limanı yapılırken Hollanda Kraliyet İnşaat firması, o günün koşullarında yaklaşık 2-2.5 tonluk liman taşlarını, Erdemli taraflarından denizden mavnalarla taşıyarak yaptırdığı biliniyor.

Mersin İl'inin Yenişehir ilçesinde 8 mahalleyi kapsayan taşocağı projesi Turunçlu, Değirmençay Hamzabeyli, Çukurkeşlik, Haçgediği, mahallelerinde 6 ayrı taşocağı yapımı için Çevresel Etki

Değerlendirilmesi (ÇED) raporlarının onay hazırlıkları sürerken, Mersin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, kente 15-25 kilometre mesafede olan Turunçlu ile Değirmençay taş ocakları sahalarındaki ÇED raporlarını askıya aldı. Tüsan Yapı Sanayi Anonim Şirket tarafından yapımına izin verilen taşocakları Karahacılı, Kuzucubelen, Emirler, Uzunkaş, İnsu ve Bozon mahallelerine yakın olmasından dolayı olumsuz etkilenecek bölgeler arasındadır.

Taş ocaklarının yapılacağı bölgenin il çevre düzeni planında kısmen "Orman Alanı, Tarım Alanı ve Doğal Karakteri Korunacak Alanlar" olarak işaretli bölge içinde kaldığını belirterek, "Doğal ve Ekolojik Niteliği Korunacak Alanlar, Doğal Karakteri Korunacak Alanlar, Kayalık Taşlık Alanlar, Sazlık Bataklık Alanlar, Makilik Fundalık Çalılık Alanlar başlıklı 8.23.4 maddesinde Bugünkü Arazi Kullanımı Devam Ettirilecek Bu Alanlarda, Zorunlu Olan Teknik Altyapı Hizmeti Uygulamaları Dışında, Doğal Bitki

Örtüsü, Topografya ve Siluet Etkisini Bozacak ya da Çevre Tahribatına Sebep Olacak Hiçbir Uygulama Yapılamaz ve Bu Alanlar Yapılaşmaya Açıklamaz'' diye yasal düzenleme bulunmaktadır.

Kiracı firmanın kar hırsı ile kent içine liman yaptırmak ısrarı dünyada hiçbir modern şehircilik plan anlayışına uygun değildir. Mersin'in ihtiyacı olan ve 1/100000'lik planlarda ve 10. Kalkınma Planı'nda yer alan daha büyük Aktarma(HUB) Limanı Mersin'in gerçek ihtiyacıdır. Mersin halkı kent çıkarları için bir fedakârlığa katlanacaksa, öncelikle daha büyük ve rekabet yaratıcı yeni bir liman talep edilmelidir. Bölgeye ve çevreye daha az zarar verecek liman beton döküm direkler üstünde beton iskeleler olarak yapılabilir. Daha pahalı, ancak çevreye daha duyarlı bir yapım tekniğidir. Maliyeti düşürmek için doğadan taş döküm ile doldurulacaksa, bu taşlar Taşeli diye adlandırılan, yerleşim ve tarım alanlarından uzak batı kıyılarından maden ocakları açılarak TİVİKA olarak adlandırılan taşıyıcılarla denizden taşınmalıdır.

Bölgede ormanlık ve tarım arazileri yoğunlukta olup yayla turizmi yapılmaktadır. Halkın geçim kaynağı tarımdır. Bölgesel olarak değerlendirildiğinde bölgenin ormanlık ve tarım alanlarına, içme suyu kaynaklarına, derelerine ve yayla turizmine çok zarar verecektir. Üretilecek malzemenin kamyonlarla taşınması ayrıca çok ciddi bir kirlilik yaratacaktır. Bölgenin geçim kaynağı olan tarımı olumsuz etkileyip insan sağlığını ve doğal yaşama zarar vereceğinden insanların yoksullaşmasına ve göç etmesine neden olacaktır.

.Bu bilgilerin doğrultusunda;

- 1- Taş ocaklarında patlama, kaya kazılması, kaldırılması, yığılması, kırılması ve nakliyat sırasında yollardan dolayı toz açığa çıkacak, çevrede hava kirliliğine neden olacaktır. Nasıl önlem alacaksınız?
- 2- Patlamalar, toz emisyonuna ve yeraltı su tabakasında bozulmalara neden olacaktır.Bu çevresel dokuyu nasıl koruyacaksınız?
- 3- Taş çıkartıldıktan sonra kalan pasanın döküldüğü alanlar kayar ve bitkilere, meyve ağaçlarına zarar verir. Dere yatağındaki taşkın arazilerden önlem alınmadan depolama yapılıyorsa taşan sular da tarım arazilerini basabilir, bunun planlamasını yaptınız mı?
- 4- Taş ocağının faaliyetleri başladığında ilk olarak toprakla birlikte orman ve bitki örtüsü ortadan kaldırılır. Bu morfolojiyi bozar, erozyonu hızlandırır, heyelanlar, çökmeler ve tarım alanına zara verir. Bu konuda nasıl bir tedbir aldınız?
- 5- Taş ocağındaki patlamalar yakın çevredeki yerleşim yerlerindeki evlere binalar zarar verip deprem etkisi yaratacaktır. Burada yaşayan insanları sağlığını ve can güvenliğini nasıl korumayı düşünüyorsunuz?
- 6- Taş ocakları açıldığı takdirde, zarar gören (üretim ve yaşam) vatandaşlarımızın zararlarının giderilmesi konusunda bir çalışmanız bulunuyor mu?